

VOJTA NEDVĚD
MALUJU NA NEBE PÍSNÍČKY

Nositel slavného hudebního příjmení Vojta Nedvěd slaví letos třicet let na hudební scéně a vydává nové album *Maluju na nebe*. To přichází na svět po dlouhých osmi letech od předchozího počínu *Zrnka*. Ostatně sólová diskografie Vojty není nijak rozsáhlá, aktuální album je teprve třetí v pořadí.

Jako hudebník a zpěvák je ale po dlouhá tři desetiletí velmi aktivní hlavně na poli folkové a country hudby s přesahy do dalších příbuzných žánrů. Výčet hudebních formací, ve kterých participoval, je tak skutečně úctyhodný. Od prvních krůčků v seskupeních Dinosauři, rodinnou formaci Příbuzní, doprovodné kapely bratří Nedvěďů, samotného Honzy Nedvěda až k Tie Break, kde se Vojta potkal s Františkem Nedvědem. A právě táta František je velkou motivací pro vznik novinky *Maluju na nebe*.

„Po tátově odchodu přišlo psychicky velice složité období, které trvalo tři čtvrtě roku. Dostal jsem se z toho nakonec díky rodině, přátelům i lidem na koncertech, vůči kterým jsem vždy otevřený. Lidé se mi také začali otevírat

a psali mi dokonce své životní příběhy. Některé z nich byly tak silné, že jsem měl pak pocit, že ten můj příběh není až tak hrozný jako některé jiné,“ vysvětluje.

Na otázku, jestli je těžké být synem slavného otce Vojta bez rozmyšlení rychle odpovídá: „Tak já jsem to zase tak nevnímal, protože když v tom vyrůstáte, berete to jako něco normálního. Táta byl nohama na zemi a uměl spoustu věcí. Nebál se například na chatě na Sázavě posekat trávu nebo vzít do ruky sekeru a štípat dříví. Táta byl neskutečně úžasný člověk na svém místě.“

Na desce je duet otce a syna nazvaný *Můj osud* Vojta k tomu uvedl: „Album *Maluju na nebe* začalo vznikat ke konci roku 2019. Táta tedy ještě některé melodie i texty slyšel. Můj

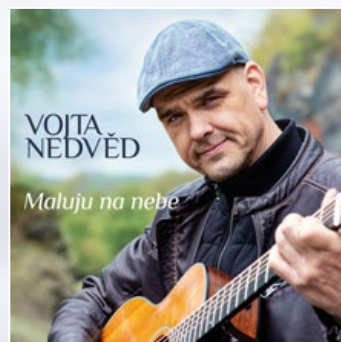
osud je poslední studiová nahrávka, kterou jsme udělali před jeho smrtí. Petr Hrdlička mi poslal text, já si ho přečetl a hned jsem věděl, že to bude duet s tátou. V té době byl ale covid a on ho právě prodělal. Když se uzdravil, šli jsme do studia a písničku natočili. Jsem moc rád, že jsme to stihli.“

Dalším důležitým mezníkem pro realizaci nové kolekce písniček pak bylo pro Vojtu seznámení s již zmíněným Petrem Hrdličkou, který pro album napsal většinu textů. Frontman a zpěvák rockového Škworu zde přispěl jedenácti texty z celkových třinácti a mimořádně překvapivě se mu v nich podařilo navázat na „nedvědovskou“ poetiku. Hudba je naopak téměř výhradně Vojtovo záležitostí. Na desce se také jako pocta

Františkovi nachází písnička „Zlatá rybka“ z jeho repertoáru, původně od amerického country popového zpěváka Dana Sealse, s českým textem Dušana Vančury.

Najdeme zde také tři duety: hybnou Muzika je jedinečná s Petrem Hrdličkou, Hlídej ten ráj s Karolínou Otevřelovou a jako opravdu speciální příspěvek pak Vojta zařadil *Můj osud* s tátou Františkem. Ten se podařilo natočit ještě před jeho odchodem do věčných muzikantských lovišť. Jiří Škorpík, Petr Kocman, Milan Plechatý a Jan Linhart, to jsou pak muzikanti, kteří se podíleli na nahrávání alba a díky kterým má *Maluju na nebe* krásný zvuk a jednotlivé písně povedené aranže.

Foto © Marta Režová

SU 6792-2

MILOŠ SKALKA

...VZPOMÍNKY NA SPOLUPRÁCI KARLA GOTTA S KARLEM SVOBODOU

Společná cesta hudbou Karla Svobody a Karla Gotta trvala více než čtyři desetiletí a zanechala nesmazatelnou stopu v srdcích posluchačů. Na nové kompilaci *Láska bláznivá* s podtitulem *Karel (Gott) zpívá Karla (Svobodu)* najdete tři cédéčka plná jejich největších hitů, které pro vás vybral hudební znalec a moderátor Miloš Skalka. Ponořte se do světa melodií, které spojují dvě legendy české populární hudby.

Miloše Skalku jsme u příležitosti vydání tvorby *Láska bláznivá* vyzpovídali:

Miloši, jak se Karel Gott s Karlem Svobodou vlastně našli?

S nápadem, že by Karel Svoboda a Karel Gott mohli spolupracovat, přišel v roce 1968 ministr kultury Miroslav Galuška. Regagoval tak na nabídku, aby Československo vyslalo své reprezentanty na hudební festival v brazilském Rio de Janeiro. A právě jeho napadlo k tomu účelu spojit hitový tvůrčí potenciál Svobody a již stoupající hvězdu Karla Gotta.

A jaký byl Karel Svoboda?

Byl to člověk, který rád slyšel, že něco udělal dobře. Když jel například ve svém terénním voze nedaleko mého bytu po pražské Vinohradské třídě, zastavil a volal na mě, abych si šel něco poslechnout. Doslova mě vtáhl do auta a pustil mi demosnímek nové písně nazpívané jím samotným takzvanou svahilštinou. Potřeboval se ubezpečit, že ta písnička je dobrá. Chtěl to prostě slyšet. V době, kdy pro Petru Janů napsal píseň *Ríkej mi*, zavolaal a řekl mi, že by to

mohl být hit i v zahraničí a abych mu k ní napsal anglický text. Dostala název *Talk To Me*, Petra Janů ji nazpívala na své exportní album a myslím, že docela uspěla... Jinak byl Karel Svoboda mimořádně milý a pohostinný člověk. A měl rád dvě věci, muziku a střelné zbraně. Bohužel víme, jak to s jeho druhou láskou dopadlo... Revolver měl ale stále u sebe a chodil střílet na střelnici. Tvrdil, že člověk musí být vždy připraven.

Jak začali spolupracovat?

Jejich spolupráce začala nesnadným úkolem. Karel Svoboda a textař Jiří Štaidl věděli, že mají do rána napsat pro festival v Rio píseň. Ale ještě ve tři hodiny ráno neměli ani notu a ani jediné slovo textu. Nešlo jim to. Prý někdy ve čtyři hodiny ráno začal Svoboda cosi preludovat na piano a Jirku Štaidla okamžitě napadl slogan *Lady Carneval*. Do rána, kdy se dostavil Karel Gott, byla písnička hotová.

Jak vznikaly songy pro Gotta?

Karel Svoboda přesně věděl, jaký typ repertoáru chce a současně může Karel Gott zpívat, a ten zase věděl, že melodie, které

budou odpovídat jeho naturelu interpreta kantilén, mu složí právě Karel Svoboda.

Ví se, že někdy Gott Svobodovi vrátil nějakou písničku?

Pokud vím, melodií jako takovou mu nevrátil nikdy. Byli na společnou, kongeniální vlnu tak dobře napojeni, že Gottovu repertoáru Svobodovy melodie zcela vyhovovaly. Co ale Gott často vracel, byly texty.

Miloši, jak jste přišel ke spolupráci s Karlem Gottem vy?

Mělo to docela kuriózní začátek. Někdy v roce 1967 jsem napsal nelichotivou recenzi na jeho koncert v pražské Lucerně. Vyšla v tehdejším deníku *Mladá fronta* a já se v ní ptal, jak dlouho ještě miní na koncertech zpívat píseň *Maria* z muzikálu *West Side Story*. Dodal jsem, že mě to už jako diváka nebaví. Podotýkám, že jsem měl za sebou asi dvacet jeho koncertů a na všech ji zpíval. Karel Gott ale vždycky chtěl přijít všemu na kloub. Sehnal si tedy mé telefonní číslo, zavolaal mi a pozval mě na schůzku. Sešli jsme se v někdejším Rave klubu na Václavském náměstí a tam mi vysvětlil, že

árii *Maria* bude zpívat tak dlouho, dokud na to bude mít. Až přestane být jeho tenor oslnivý, už to nepůjde. A dodal, že je to jedna z nejkrásnějších árií v dějinách populární hudby. Uznal jsem, že má pravdu a že ta otázka v mé recenzi byla zbytečná. Přitom jsme si ale takřikajíc padli do noty. Občas ode mě něco potřeboval, napsal jsem mu pár anglických textů, později i českých a začali jsme spolu kamarádit. Intenzivnější spolupráce nastala, když mě v roce 1970 pozval na zmíněný hudební festival v Aténách. Později jsem mu začal psát proslovy na různé akce i promluvy mezi písněmi na koncertech, v čemž jsme se střídali s Karlem Šípem. Vzniklo mezi námi kamarádství, kterého jsem si nikdy nepřestal vážit. Myslím, že se mu líbilo především to, že jsem mu vždycky říkal pravdu. Pochlebovačů měl kolem sebe až až. Dne 19. dubna roku 2009 mi na první stranu bookletu tehdy aktuálního pěticédéčka svých hitů napsal věnování: „Milošovi, s díky za dlouholetou kritiku. Karel.“

Foto © Kryštof Gráf

RUDOLF BRANČOVSKÝ: KDYŽ SE BAVÍ PUBLIKUM, BAVÍME SE I MY!

Patnáctiny lze slavit lečjak. Když jde o narozeniny kapely nabízí se především oslavy koncertní a ve zdejších luzích a hájích je jen málo partiček, které za to umějí vzít tak jako osmičlenný turbošansónový ansámbl POLETÍME?. Živelnost, dynamika i nakažlivá energie, díky nimž si skupina vybudovala výsostnou pozici na tuzemské klubové i festivalové scéně, se v letošním roce oslav 15 let existence Poletíme? podařilo skvěle přenést i na živák Best of do gramofonu s podtitulem 15 let ve vzduchu, na jehož křest se můžeme těšit 30. srpna v Ledárnách Braník.

A právě vznik live alba na dvojkoncertě v brněnském klubu Fléda, kde byl natočen také záznam České televize (podívejte se zde) jsou jedněmi z témat našeho rozhovoru s frontmanem kapely a výtvarníkem Rudolfem Brančovským, který si můžete přečíst níže...

Patnáct let je dlouhá doba. Co se vám za ní splnilo a co jste ve svých začátcích vůbec nečekávali, že by se vám mohlo podařit?

Já jsem si naopak při své naivitě myslel, že budeme za patnáct let mnohem dál. Že budeme hodně slavní a bude nás znát každý. Pak přišlo vystřízlivění, ale zároveň i chuť pořád pokračovat a zdolávat další a další problémy. Potom jsme potkali Václava Koubka, začali k němu jezdit hrát do

Chotěmic, a on nám řekl zajímavé moudro, že je to naopak normální, a že inkubační doba hudebního projektu v české republice, je patnáct let. Pak jsme jeli s turné s Wahnout, a i ti nám potvrdili, že to trvá patnáct let, než se vůbec něco začne dít, a to samé nám řekli i kluci z Divokýho Billa. Dnes to těch patnáct let je, a já vím, že je pořád ještě hodně lidí, kteří kdyby nás znali, tak by se jim to určitě líbilo a těšilo je to, ale kteří nás zatím neznají. Takže potenciál tu pořád je.

Pozorujete za tu dobu nějakou obměnu svého publika? Mnoho muzikantů říká, že popularita záleží na neustálé schopnosti oslovovat mladší posluchače, protože ti starší vždy časem odpadnou...

My máme výhodu, že nás poslouchá opravdu široké spektrum lidí. Poslouchají nás hodně děti – někdy i k nelibosti rodičů – takže ta nová generace nám přirozeně dorůstá, ale zároveň nás běžně poslouchají i třicátníci, a poslouchá nás i generace těch nejstarších, takže občas máme stížnosti, že máme koncert jen k stání, a že bychom tam měli mít aspoň nějaká místa k sezení. Čili je běžné, že vpredu na nás tančí mladá maminka s třemi dětmi a vzadu sedí a poslouchá jejich dědeček. Ten průřez mě hodně baví.

Jak se ti dnes pro to široké spektrum publika píše písničky? Jde to stále snadno?

Už to rozhodně není tak jednoduché. Ze začátku jsem se sypal s rukávu a každá mi

připadala skvělá. Při tom opojení vlastní genialitou se pak pochopitelně zdá, že sláva je velmi blízko. Naštěstí to tak není a čím je člověk starší, tím si na sebe kladě větší nároky. S každou další deskou myslím na to, že se nechceme opakovat, že by to mělo být autentické, že lidé očekávají, že to zase bude zábava... a zároveň si chci udržet to, že to bude upřímné. I proto jsou rozestupy mezi alby delší. Máme tak víc času na vlastní život.

Dostavuje se podobná zodpovědnost i u kompilací, jako je ta aktuální k patnácti letům?

Určitě. Proto jsme zvolili živý záznam. Chtl jsem, aby lidé dostali písničky v podobě, v jaké je dnes hrajeme. V současné, usazené formě, a ne tak, jak zněly a jak jsme

► je natáčeli před těmi třeba dvanácti nebo patnácti lety.

Jak bylo náročné je na ten výroční koncert – z toho velkého množství, které máte – vybírat? Sahali jste hodně i do minulosti a ke skladbám, které už dlouho nehrajete?

Otevřel jsem ten náš „zpěvník“, co s sebou tahám na koncerty a hned bylo jasné, že bychom rádi zařadili i takové, které hrajeme málo. A že si chceme i zavzpomínat. Jsou tam tak i písničky, na které se na běžných koncertech nebo na festivalu, kde se hraje jen necelou hodinu, nedostane. Ale větší na byla víceméně jasná. Takže je to hrozně dlouhý (smích). Je to hodně písniček, a tak je to nakonec dvojalbum. Ale hezky se sešlo to, že jak se nahrávaly dva večery, tak zatímco u toho prvního jsme měli na začátku trochu trému a konec naopak vyšel fantasticky, u druhého koncertu jsme v první polovině byli totálně našláplí, ale v té druhé se přece jen začala trochu projevovat únava. Takže se to dalo dobře poskládat.

Žádný problém se neobjevil?

Nejtěžší bylo, že se ty koncerty jednak nahrávaly na album, a jednak je i natáčela

Česká televize. Takže jsme se museli zároveň soustředit, abychom to zahráli co nejlíp, ale zároveň u toho nezapomenout i co nejvíc dělat tu „šou“, aby to i vizuálně nebyla nuda a bavilo to i lidi v sále. A dopadlo to dobře – nemuseli jsme ani nic dohrávat, ani nic opravovat, jen se upravovaly hlasitosti a například žádný autotuner nebyl potřeba. Mně se například často stává, že popletu slova nebo třeba prohodím sloky – což na koncertech působí jako milé zpestření a lidi, kteří ty skladby dobře znají, to samozřejmě vždycky pobaví, ale tady se to myslím stalo jen jednou, a ještě u verze skladby, u které bylo i tak jasné, že vypadne a že ji nepoužijeme.

Co vlastně pro vás dnes znamená „dobrý koncert“?

Když se baví publikum, bavíme se i my, a ještě se občas podaří vsunout něco, co může někomu něco dávat. Někaké myšlenkové nebo řekněme i intelektuální obohacení. A už si u toho i zvykáme na lidi, kteří nás v minulosti občas vykoledjili. To jsou takoví, kteří přijdou, pilně poslouchají, ale jen stojí opodál a vůbec to nevypadá, že by je to nějak bavilo nebo se jim to líbilo. Ale na konci přijdou, děkují a dozvíme se, že byl ten

dotyčný na vrcholu blaha. Prostě jen nemá potřebu u toho skákat a řádit. Nejlepší jsou takové koncerty, kdy se na tom shodneme z kapely všichni – tam je jasné, že to bylo opravdu povedené. Teď se nám stává moc hezká věc – že když hrajeme koncerty na náměstích, jako jsou různé městské slavnosti, které já osobně považuji za hodně těžkou disciplínu, protože je tam mnohem těžší vůbec jen zaujmout posluchače, kteří nepřišli primárně na ten koncert, tak s námi lidé z prvních řad vždy společně zpívají naše písničky. To je super.

A co vystoupení, kdy „nemáš svůj den“. Kdy třeba vůbec nemáš dobrou náladu nebo navíc nějaké osobní problémy?

Je to určitá role. Musíš si navléct tu kůži, ten pomyslný kostým, a jít na podium jako na jeviště. Někdy to jde snáze, někdy méně, občas si říkáme s klukama „dneska jsem to projel na autopilota“, ale vždy by to mělo být neošizené. A občas i to, že se tam mezi námi něco děje, člověku pomůže a nakopne ho to.

Nelezete si se spoluhráči po těch letech ještě na nervy? Myslím takové věci, jaké znají snad všichni pořadatelé

koncertů – že se na podiu čtyřlenná kapela tváří jako hrozní kamarádi, a na hotelu pak vyžadují čtyři jednolůžkové pokoje...

V našem případě jsou spíš pořadatelé nešťastní z toho, že když přijedeme, tak i s řidičem a technikou je nás třináct. Takže třeba o jednolůžkové pokoje bychom si asi ani nedovolili říct – to by nás pak asi museli zabít... (smích) Ale vážně – my jsme měli vždycky – až na opravdu výjimečné momenty – hezké a přátelské vztahy. Ale v poslední době se to ještě prohlubuje a zlepšuje tím, jak se nám postupně rodí děti. Je to další společné téma, manželky už se taky znají navzájem, všechno to jsou skvělé ženské, občas si i děti můžou spolu hrát... To je pro nás a vztahy v kapele úplně nová zkušenost.

Na co se v nejbližší době nejvíc těšíte?

Je léto, takže jedeme festivaly, to je vždycky fajn. A 30. srpna budeme křtít v Praze na Prague Open Air v Ledárnách Braník. No a pak vyrazíme na turné po klubech. A když všechno vyjde a dopadne dobře, tak v lednu a únoru se chystáme už do studia nahrávat další řadové album.

MILOSLAV KÖNIG ČTE LADISLAVA FUKSE V OSUDOVÉM SBLÍŽENÍ

„Mám rád herecké řemeslo, rád pracuji s textem. A pak vždycky přicházím s nějakou svojí vnitřní pravdou, aby replika, kterou říkám, zněla jako má vlastní slova,“ prozrazuje Miloslav König způsob své herecké práce.

Pochází z Postřelmůvky na Šumpersku, žije v Praze, kde absolvoval Divadelní fakultu Akademie múzických umění. Byl dvakrát nominován na divadelní Cenu Thálie, poprvé v roce 2013 za hlavní roli v představení *El Príncipe Constante* (Vytrvalý princ) a podruhé o rok později za roli Georgese Duroye ve hře *Miláček* nominaci proměnil ve vítěznou trofej. Také získal Cenu české divadelní kritiky a Cenu Divadelních novin jako herec roku 2018 za svůj mimořádný výkon v inscenaci *Deník zloděje* nezávislé divadelní společnosti Masopust, kterou od roku 2021 umělecky vede. Do stálého angažmá Divadla na Zábřadli přišel z Divadla v Dlouhé v roce 2013. Širší veřejnosti je

známý např. z filmů *Tajnosti* režisérky Alice Nellis, *Piko* režiséra Tomáše Řehořky, Karel, já a ty Bohdana Karáska a třeba už i z aktuální novinky *Úsvit* Matěje Chlupáčka či propagace velmi očekávaného filmu režiséra Dana Svátka *Zápisník alkoholičky*, kde se objeví vedle populární Terezy Ramby.

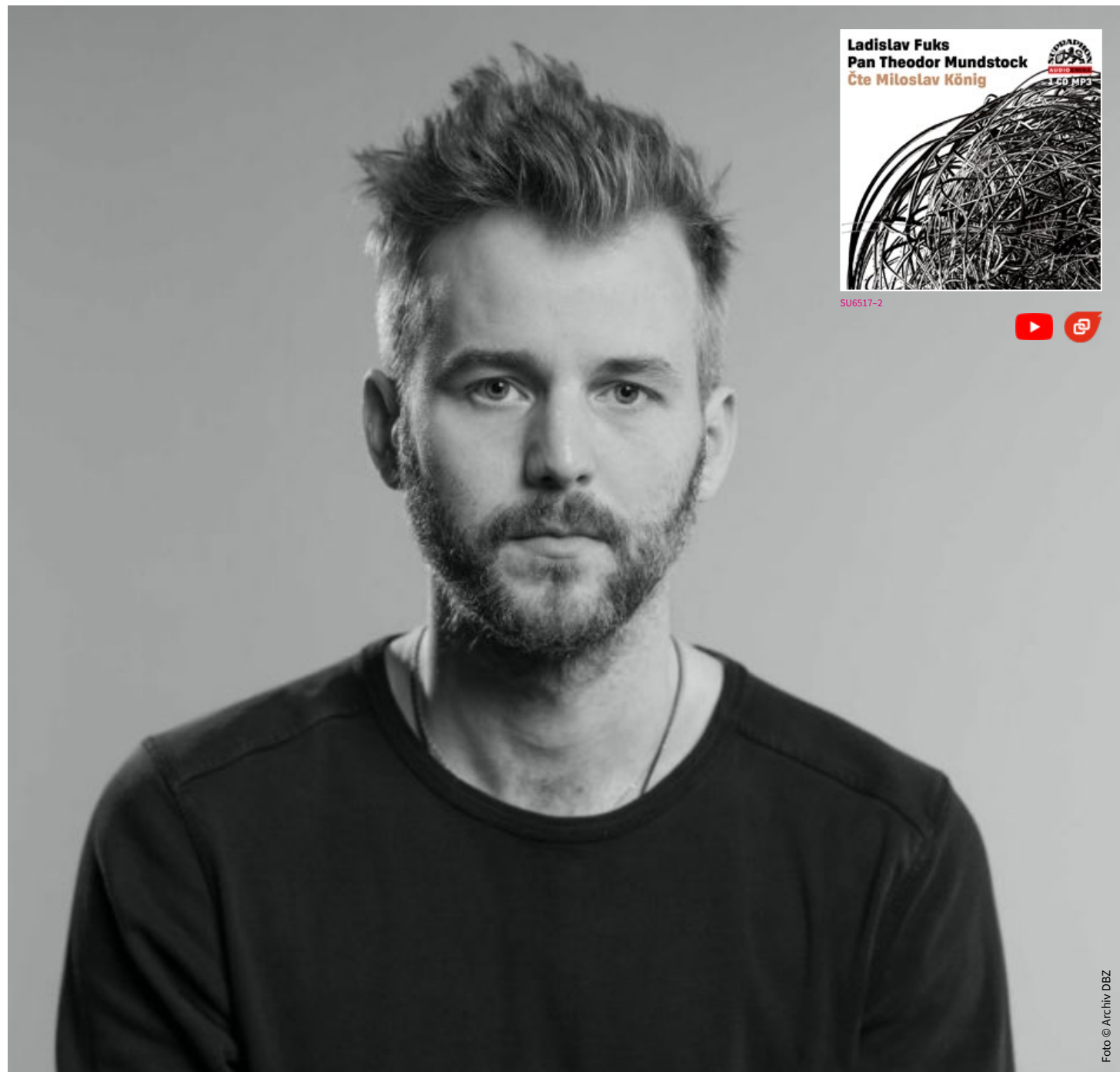
Miloslav König rovněž dlouhodobě spolupracuje s Českým rozhlasem a několik let i s vydavatelstvím Supraphon, kde natočil povídky *Oty Pavla* a *Karla Poláčka*. Jeho umělecká práce s textem je velmi oceňována. Recenzenti píší, že má speciální cit potřebný pro interpretaci lyrických textů a citových hereckých ponorů. To ho také předurčilo ke spolupráci na vzniku audiopodoby románu

Ladislava Fukse *Pan Theodor Mundstock*, kterou Supraphon vydá 1. září 2023 ke 100. výročí autorova narození, ale i k 60. výročí, které letos uplynulo od prvního vydání tohoto psychologického dramatu.

Ladislav Fuks (24. 9. 1923) v románu *Pan Theodor Mundstock* vychází z tragédie židovských osudů, které jej od dětství traumatizovaly. I ve svých dalších literárních dílech, jež též dozrály k velkým čtenářským úspěchům (*Spalovač mrtvol*, *Myši Natálie Mooshabrové* či *Věvodkyně a kuchařka*) se projevil jako osobitý vypravěč se schopností psychologických hyperbol a metaforických obrazů. Příběh pana Mundstocka se odehrává v letech 1941 a 1942. Hrdina hledá cestu

úniku z úzkosti a najde východisko. Nalezne tak pocit štěstí a klid v duši, který by rád předal i svému milému chráněnci Šimonovi. Jenže se na vše nelze připravit. Proti reálné moci se ukáže být jeho systém marný.

Miloslav König čte Fuksovo dílo s mimořádnou schopností vcítění se do autorových sdělení, obrazů a dějů. V jakémisi osudovém sblížení se s autorovým textem dostává zvuková podoba románu ještě silnější vyznění než při čtenářském zážitku. Tragédie holokaustu je zde odhalena v nečekaných situacích. Román, patřící k vrcholům Fuksovy tvorby, zobrazuje, jak člověka ponižuje diskriminace a strach.

ARCHY ŽIVOTA... AUDIOKNIŽNÍ POČIN O OSUDECH RODU LÖW-BEERŮ

Archy života jsou fascinujícím příběhem o přežití jedné rodiny a jejím návratu do míst, odkud pochází. Vypráví o dvou po sobě následujících únicích ze židovského ghetta do svobodného světa a sleduje pouhý jména Löw-Beer. První únik začal v roce 1848, kdy Židé začali budovat v srdci Evropy zaslíbenou zemi, která jim umožňovala vést moderní styl života. Usadit se v ní ale nemohli, neboť byli roku 1938 zpět odesláni do ghett, když jejich kulturu zničili nacisté. Zabavená rodinná továrna v Brněnci se posléze stala Schindlerovou archou, koncentračním táborem, v němž Židé nebyli likvidováni, ale naopak zachraňováni, jak to výmluvně ukazuje oscarový snímek režiséra Stevena Spielberga Schindlerův seznam. Löw-Beerové tehdy využili instinktu, který jim odkázal Noe. Odstříhali se od svých kořenů a vyrazili na cestu druhého úniku. Tato temná stránka druhé světové války je protikladem předcházejících světlých let, která symbolizovala jejich rodinná vila Tugendhat na svahu vypínajícím se nad centrem Brna jako vrchol evropské architektury.

Scénáristy, režiséra a producenta **Ivana Hartmanna** jsme se zeptali na vznik audiopodoby knihy Archy života, kterou pro Supraphon natočil v podání herce Marka Holého.

Čím vás nejvíce kniha zaujala?

Fascinovaly mě útržky o výpovědi mnohohrstevnatého světa, které se většinou soustřeďují k fenoménu zvěcnění mezilidských vazeb, a sugestivní způsob, kterým se autor pokusil definovat odpovědi

na noetické a filozofické otázky. Rozšířil jsem si znalosti o pozoruhodné židovské schopnosti nejen přežít, ale i natáhnout pomocnou ruku a kultivovat ve všech směrech společnost, což ve mně vzbuzuje respekt a obdiv.

Co bylo při realizaci převedení knihy do audio podoby nejtěžší?

Za citlivou záležitost považuji výrazné úpravy a razantní krácení autorského textu. Sledoval jsem tím záměr, abychom

udrželi posluchačovu pozornost a vtáhli ho co nehlouběji do ojedinělých a osobitých vzpomínek členů rodiny **Löw-Beer**. Snažil jsem se tak zdůraznit rytmus často až nepředstavitelně dramatických a poutavých příběhů a jasně vymezit pásmo řeči jednotlivých postav, eliminovat popisné pasáže a opakování motivů.

Proč stojí za poslechnutí?

Posluchači se seznámí dílem s méně známými fakty českých a světových dějin

20. století, což napomůže k uchování historické paměti, a dílem s jejími interpretacemi, které striktně odmítají výkladové stereotypy a zavádějící teze. Pokud se posluchačům podaří identifikovat s minulostí, tak lépe pochopí složitost a komplexnost dějinných turbulencí, a tím se posunou ve vlastním vnímání dobových souvislostí a posílí se jejich individuální uvědomělost.

SU 6690-2

MARTIN BALLÝ: PÓDIUM MI CHYBÍ, ALE PÁMBU MI POSLAL VÝBORNÉ ŽÁKY

Martin Ballý, klavírista a pedagog, je pozoruhodnou osobností. Neotřelou, ba občas výstřední, s nekonformními názory a laskavým přístupem ke svým žákům. Špičkoví čeští pianisté Jan Bartoš a Miroslav Sekera často zmiňují, jak jejich umělecké zrání ovlivnil právě Martin Ballý. A nesmíme zapomenout ani na dirigenty Jiřího Rožně a Marka Šedivého. Také oni u Martina Ballého studovali. Ballý však za sebou zanechal hlubokou stopu i na poli interpretačního umění. Předtím, než mu úraz znemožnil aktivně vystupovat, byl vyhledávaným interpretem zejména hudby 20. století, a členem komorního souboru Ars trio, které hrálo ve složení Dana Vlachová (housle), Jan Páleníček (violoncello) a Martin Ballý (klavír). Nedávno objevené nahrávky právě vycházejí na trojalbu Supraphonu, které zachycuje jak výkony Ars tria, tak uměleckou výpověď Martina Ballého jako sólisty. Nahrávky byly pořízeny mezi lety 1980 a 1992.

Nahrávky na trojalbu albu vznikly již před desítkami let. Jak se stalo, že až teď vycházejí v kompletu na CD?

Přišel za mnou klavírista Jan Bartoš, můj bývalý žák, a nabídl mi, že budeme poslouchat nahrávky, které tak porůznu našel v archívech. Nebyl jsem z toho nápadu nadšený, protože jsem si za ta léta vytvořil názor, že jsem toho zase tak moc a v takové kvalitě neuhrahl. Ale jak tak posloucháme, dostavil se menší šok. Ono to nebylo špatné. Najednou na mě padl smutek. A víte proč? Uvědomil jsem si, že to vzrušení z živého vystoupení na pódiu mi poslední léta chybělo.

Komplet obsahuje opravdové skvosty komorní i sólové literatury. Zastavme se u pár z nich. Začneme Kabeláčovými Osmi preludii pro klavír op. 30 z roku 1956.

Kabeláče považuji za našeho největšího skladatele, hned po Bohuslavu Martinu. Žil ovšem v totální izolaci, opuštěný a zneuznaný, přesto ve světě slavný... Mé profesorce Erně Grünfeldové to bylo fuk,

řekla, nastuduješ jeho Preludia a pojedeme mu to zahrát. To byla pro mě velká lekce. Byl jsem mladý a jako všichni mladí umělci jsem si myslel, že mu z toho udělám ještě lepší hudbu. Tu jeho hudební erupitivnost jsem chtěl mnohem víc povýšit, a najednou slyším, jak suše napomíná: „Prosím vás, držte se toho textu. Není třeba nic přidávat.“ Později jsem to ocenil. A to jsem předal i Janu Bartošovi, který Kabeláčova Preludia nedávno nahrál na desku.

Zajímavě vykládáte i Janáčka a jeho klavírní sonátu 1. X. 1905 „Z ulice“.

Myslím si, že tahle sonáta není o smrti chlapce Pavlíka, ale je to milostné toužení. Vezměte si jen druhou větu, která je velmi milostná až erotická. To však sonátě na její drásavosti neubírá.

Tuhle citovost ve vás podporoval i váš učitel na HAMU Josef Páleníček. Proč byl pro vás tak důležitý?

Na Páleníčka nedám dopustit. Byla to osobnost, která v nás jeho žácích

podporovala hudebnost. On mi například objevil tajemství prstokladu, který je v interpretaci to nejdůležitější. Vybavuji si, jak Páleníček stál u okna a říkal: „Člověče, já bych tam ten druhý nehrál, dej si tam palec.“ Podíval jsem se, jak to může vědět. Až pak mi došlo, že palec je nejdůležitější prst pro harmonii. Páleníček byl génius. A naprosto oddaný hudbě. Na začátku hodiny se někdy zmínil: „Člověče, neměli my bychom vlastně platit za to, že smíme hrát?“ Ale pak mi v leccem ten čumáček vymáchal. Byla s ním velká pohoda. Když jsem odcházel z jeho hodin, tančil jsem po nábřeží.

Díky Daně Vlachové, člence Ars tria, jste chodili i na konzultaci k jejímu otci, legendárnímu Josefu Vlachovi. Jak na tuto spolupráci vzpomínáte?

Vzpomínám si, jak jsme Českému triu hráli Dvořákovy Dumky (obsahuje je i aktuální trojalbum). Dohráli jsme a Páleníček se obrátil k Josefu Vlachovi: „Tak co, Josefe? Ty naše děti!“ A Josef Vlach, který byl věřící, odpověděl: „Já si myslím, Jožko, že

by mohly někdy zajít do kostela.“ A dost. Slovo, které tam mělo být! Do smrti na to nezapomenu. A víte, že jsem měl z Josefa Vlacha strach? Ne že by byl tak přísný, ale působil velmi aristokraticky. Vždyť se mu také říkalo „něžný uzurpátor“. Byl velmi důsledný. Co nám řekl, to chtěl slyšet v provedení. A to bylo velmi vyčerpávající. Na albu je i Mozart a Vítězslav Novák – to jsou naše nejlepší nahrávky, z nichž je slyšet Vlachův vliv.

Kdy jste s Ars triem vystoupili naposledy?

Na bruselském koncertu v roce 1992, poté jsme se přátelsky rozešli. Ale musím zdůraznit – Ars trio, to byli kolegové do nepohody.

Jak jste se jako výborný klavírista vyrovnával s faktem, že po úrazu už nebude hrát?

Pámbu mi poslal výborné žáky. A v tom jsem se vyřádl.

MEMOÁRY! KDYŽ VZPOMÍNKY PROMLUVÍ...

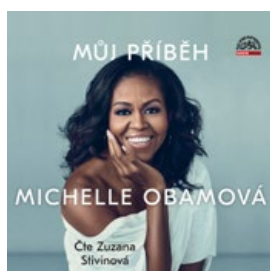
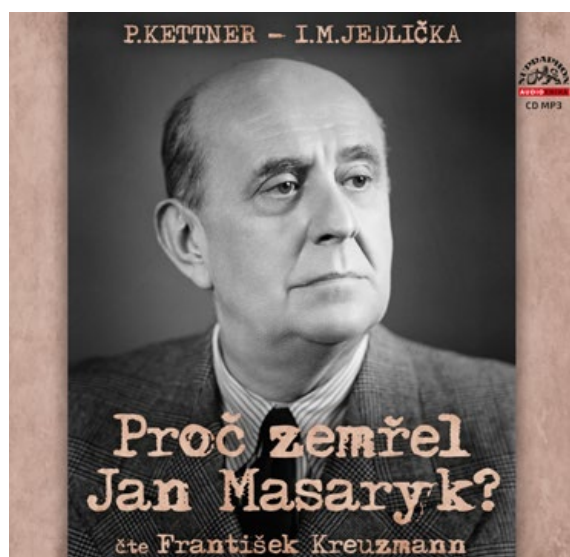
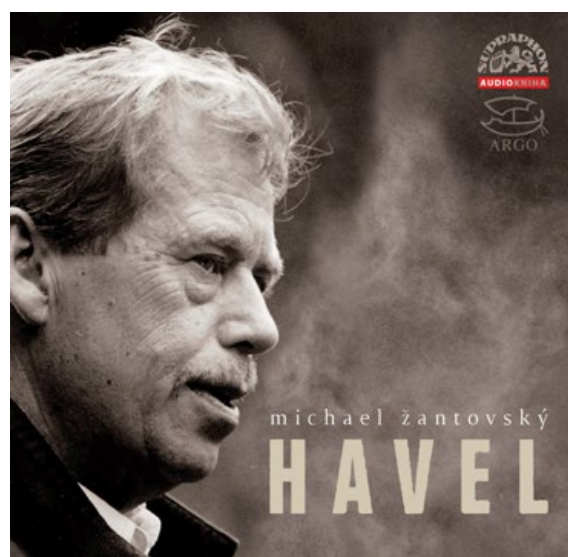
Co mají společného Václav Havel, Michelle Obama a Arnošt Lustig? Jsou to osobnosti, které ovlivnily historii, politiku, kulturu nebo umění a které nám prostřednictvím svých memoárů umožňují nahlédnout do jejich světa. Memoáry jsou fascinující literární žánr, který nám odhaluje nejen osudy a myšlenky jejich autorů, ale i historické souvislosti a události, ve kterých se ocitli. Dnes si můžeme memoáry vychutnat nejen v tištěné podobě, ale i jako audioknihy, které nám nabízejí pohodlí, rychlost a efektivitu při poznávání literatury. Audioknihy nám také přinášejí autentické hlasy a emoce těch, kteří své vzpomínky načetli nebo je s nimi sdíleli.

Vydavatelství Supraphon má v nabídce širokou škálu memoárů v audiopodobě, od známých herců, spisovatelů a politiků, po legendy českého divadla a filmu. Mezi nejžadanější audioknihy Supraphonu jsou například *Havel* od Michaela Žantovského,

Můj příběh od Michelle Obamové nebo *Tachles, Lustig* od Karla Hvižďaly a Arnošta Lustiga, kterou skvěle načetl Oldřich Kaiser. Posluchači si také rádi pouštějí vzpomínky Jana Wericha, Vlasty Chramostové, Jiřího Sováka nebo Miloně Čepelky z Divadla Jára

Cimrmana. Zajímavostí jsou autentické nahrávky Lídy Baarové a Adiny Mandlové, které pořídil spisovatel Josef Škvorecký. Nepřehlédnutelné v naší nabídce „vzpomínek“ jsou také nahrávky korespondence spisovatelů Boženy Němcové a Franze Kafky či

osudy skladatele Antonína Dvořáka, které sepsal uznávaný scénárista a spisovatel Zdeněk Mahler.

REDAKCE: Vladan Drvota, Lukáš Kadeřábek, Marek Šulc, Tomáš Pilát a David Landštof / grafická úprava: Marek Šmidrkal

KONTAKT: SUPRAPHON, a.s., Palackého 740/1, 112 99 Praha 1, tel. (+420) 221 966 604, fax (+420) 221 966 630
promotion: promo@supraphon.cz; obchodní oddělení: obchod@supraphon.cz

www.supraphon.cz

www.youtube.com/supraphon

www.facebook.com/Supraphon